

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 3.

Indult Bétsből, Kedden, Július' 8-dikán, 1828.

B é t s.

A' Bétsi Ts. K. Protestans Theologicum Institutumban, a' közelébb elmúlt Június Havának két utolsó heteiben tartattak a' szokott közönséges megvizsgálások; mellynek alkalmatosságával örömmel lehetett tapasztalni az itten tanuló Ifjúságnak az illető Tudományokban tett szép előmenetelét, a' kiknek számok ugyan kevesebb volt a' most elmúlt Oskolai esztendőben, mint az előtt, mint-hogy mindössze tsak 40-en voltak: de ez a' híjánosság ki volt pótolva az által, hogy annál szembetűnőbb volt az Ifjaknak igyekezetek, és szorgalmatosságok; és hogy a' harmadik esztendőre többnyire válogatott jeles Ifjak jöttek vissza olly számmal, a' millyennel még eddig egy esztendőben sem voltak, a' kik közül tapasztalás kedvéért többen is elűztak a' német Országi nevezetesebb Főbb Oskolákba, a' kiktől méltán lehet azt várni, hogy ezen még tsak kezdetében lévő Főbb Tanító Intézetet legigazságosabban fogják össze hasonlítani a' külső Országi nevezetesebb és már századok által meg fundált főbb Oskolákkal, 's az azokban gyakoroltatni szokott tanítás módjával, valamint mind a' két helyen halgatott Tudományokról is érett elmével leghelyesebb ítéletet tehetnek. — Előre is nem minden fundamentom nélkül reményljük azt, hogy ezek kedvező

ítélettel lévén ezen Intézet felől, nem tsak az, hogy sokaknak vélekedéseket meg fogják igazítani, hanem ezen Intézetnek nagyobb virágzásra lehető emeltetésére nézve is leg alkalmatosabb eszköz léssen az: hogy a' Felséges Uralkodó Atyai kegyességgel méltóztatott megengedni a' Protestans Ifjaknak a' külső Országi Akadémiákra lehető ki menetelt, a' melly Kegyelmes engedelem mellett álhathatos Feltétele Ő Felségének az; hogy ezen általa fundált Intézetet ne tsak továbbra is fenn tartsa, hanem hogy ennek nagyobb nagyobb virágzásra lehető emeltetése felől is kegyesen gondoskodjék. Mellynek nyilvánvaló bizonyosága az, hogy közelébb is méltóztatott ezen szándékát kegyelmesen ki nyilatkoztatni, 's olly rendeléseket tétetni, hogy mind azok az eszközök és módok Ő Felsége eleibe terjesztessenek, a' mellyek ezen tzelnek elérésére szükségesek. Rész lévén e' végre Ő Felsége mind a' Tanítók számát szaporítani, mind pedig a' szegényebb sorsú Tanuló Ifjak fel segítésére rendelt, 's eddig is esztendőnként 50 Ifjakkal a' Status Cassájából rendszeren ki adott Stipendiumokat nevelni, mind számokra, mind pedig mennyiségekre nézve. — A' melly Stipendiumok között a' legnagyobbak (a' 100—100 Forintosok ezüstben), a' jövő esztendőre a' harmadik esztendő Tanulóknak elmenetelekkel, mind

meg üresedtek, 's azok közzül is a' kik a' második és harmadik esztendőre ide vissza nem jöhetnek, kéntelenek lesznek az eddig vett segedelmet más újjának által engedni. — A' melly Stipendiumoknak ki osztásában az Ő Felsége akarhatja szerint sem az itt töltött esztendőkre, sem azokra a' Tartományokra, vagy különböző Hitbéli vallástételekre 's Felekezetre nem kell tekintetet tenni, a' mellyben valaki született: hanem tsak az érdemre, és arra, kinek légyen nagyobb szüksége fel tett tzeljének el érhetésére, a' köz segedelemre. —

T ö r ö k O r s z á g.

A' Fényes Porta Nyilatkozatása. *)

A' rendnek és közönséges tsendeségnek fenntartása kiváltképpen függ a' Fejedelmeknek, kikre a' Gondviselés a' népek igazgatásának zaboláit bízta, szép egyetértéstől; ennek pedig megmaradása azon Szerződéseknak (Tractatusoknak) illendő és költsönös megtartásán épül, mellyek a' Hatalmasságok egymáshoz való állását és erányját meghatározzák. Ezek olly nyilvánvaló igazságok, hogy azokat minden, a' kinek esze és ítélőtehetsége van, látja, tudja.

Azt is tudja hasonlóképpen az egész Világ, hogy a' Fényes Ottomanni Porta, miólta tsakez a' Státusok sorában helyet foglalt, ezen principiumokat mindég tiszteletben tartotta, és ezen idvességes Maximák mellett akármelly más Hatalmasságnál hívebben maradt. Mind Békesség mind Háborúk idején magát a' Szent Törvénynek, melly néki változhatatlan

*) Ezen Nyilatkozatást, mellyet a' Porta az Orosz Udvar Hadizenő Nyilatkozatására feleletül adott ki, szükségesnek ítéljük minden hosszúsága mellett is; úgy a' mint van a' maga egész kiterjedésében közleni.

sinor-mértékül szolgál, parantsolati szerént viselvén, az igazságnak és jámborságnak ösvényjéről soha el nem tért. Soha helyes ok nélkül Szerződéseket, mellyeket más Hatalmasságokkal kötött, fel nem bontott. Különösen pedig, mindenkor nagy gondja vólt azon köteleztetések telljesítésére, mellyeket Orosz Országgal, mint szomszéd Országgal kötött Szerződesei és az ezen Udvarral való békességes és barátságos erányjai kívántak; Politikáját mindenkor a' Mérséklet és Illedőség lelke vezette; szakadatlan figyelemmel tekintetbe vett mindent, a' mi a' két Udvar közt a' szép egyetértést fenntarthatta. Mind e' mellett is, Orosz-Ország minden ok nélkül megszegte a' békességet, és a' Fényes Portának hadat izenvén 's az Ottomanni Birtokokba bé ütvén, egy ollyan Nyilatkozatást *) botsátott ki, mellyben a' békesség megszegésének okait a' Fényes Porta nyakába igyekezik hárítani. Az ezen Nyilatkozatásban felhordott főbb panaszok a' következők: Vádolja Orosz Ország a' Fényes Portát, hogy a' Bukaresti és Akkermanni Tractatusokat nem töltötte bé: szemére veti azon Büntetéseket 's megölettetések, mellyek a' Szerbiai Nemzetnek ígért Köz-kegyelem után, Szerviában estek; vétkül tulajdonítja, hogy a' Kis Ásiai Váraknak kiadattatását a' Porta kívánja, minthogy ezen Várak nélkül Orosz-Ország nem lehet el; vádolja a' Portát, hogy a' Moldvai és Oláh-Vajdaságok privilegiumait semmivé tette, a' Görög Nemzet Fejeit kivégeztette, és a' Görög Ország Revolutió szerzését Orosz Országra fogja; vádolja, hogy minden Musulman népeket fegyverre szólított Orosz Ország ellen 's úgy írta le ezen Hatalmasságot, mint a' Török Nemzet született ellenségét; felhossa pana-

*) Lásd M. K. 38-dik Szám.

szül továbbá, hogy a' Porta az Akkermani Egyességet nem tiszta szívből kötötte, az Orosz Kereskedő-Hajók portékaít elszedette, Persiát Orosz Ország ellen feltüzelté, 's némelly Török Vezéreknek, hogy háborúra készüljenek parantsolatot adott; 's felhoz végre még más egyéb panaszokat és vádakát is, melyek általjában éppen olyan fundamentom nélkül valók, mint a' millyen igazságtalanok.

Ezen pontoknak mindegyikére felelni kell a' Fényes Portának az igaz jus és az Okosság szavával.

Az Orosz Udvar ezen panaszokat elégséges oknak tartja arra, hogy a' Fényes Portának hadat izenjen. A' Fényes Porta elsőben is ezt feleli: a' közelebbi háborút is, melly a' Bukaresti Békességgel végződött, Orosz Ország kezdte. Ez közönségesen tudva van. Mikor a' Porta a' háború előtt abba a' kényszerbe jött, hogy a' Moldvai és Oláh Országi Vajdákat (Hospodárokat) hivatalokból ki kellett tenni: Orosz Ország azt erősítette, hogy ezzel megsértetnek a' Tractatusok; hijjába terjesztette elébe a' Porta a' dolgot a' maga tiszta világosságában; Orosz Ország az okokra semmit sem hajtott 's meg maradt kívánságában, 's a' Porta, egyedül azért, hogy a' béke és egyetértés fenn maradjon, újra vissza tette a' két Vajdát hivatalába, bár melly illetlen volt is ez az engedékenység. Az Orosz Udvar jelentette, hogy ezen pont eránt ki nints elégítve és Fonton Tanácsos az első Orosz Tolmács hivatalosan ki nyilatkoztatta a' Fényes Portának, (Ghalib Basa volt akkor a' Reis-Effendi) hogy a' két Udvar közt el vannak az egyenetlenségek igazítva. Azomban hirtelen jön a' tudósítás, hogy Chotimnál és Bendernél az Oroszok az Ottomanni Birtokokba bétűtöttek. A' Díván békességet óhajtván,

világosítást kér ez eránt a' Constantinápolyban lévő akkori Orosz Követtől. Az Orosz Követ tagadta a' dolgot, azt felelvén, hogy az ő Udvara békességben és barátságban van a' Fényes Portával; ha háborúban van a' Porta Orosz Országgal, azt a' Portának kell legjobban tudni; azon Orosz Seregeknek, a' kik azon a' vidéken megjelentek kétség kívül egészen más rendeltetések van. Így akarta az Orosz Követ a' Fényes Portát késleltetni és félre vezetni. Azomban a' bétűtés megbizonyosodott, és a' Portakéntelen volt fegyverhez nyulni. Mivel pedig vérontást és Háborús inségeket látni nem akart, nagy áldozatokat tett a' Béke megmaradásáért. Így lett a' Bukaresti Tractatus. — De az Orosz Udvar semmiképpen sem teljesítette ennek a' Tractatusnak pontjait. Az Asiai Várák kiadásáról szóló tzikkely teljesítését minden módon igyekezett kikerülni; e' pedig fő fő pontját tette azon Szerződésnek. Valamikor a' Fényes Porta a' Tractatus betű szerént való szavait hozván elő sürgette ezen tzikkely teljesítését, Orosz Ország azt mindég későbbre halasztotta. Utoljára is — az Akkermani Conferentziában a' Tractatus világos szavait próbálták az Orosz Biztosok felforgatni, 's mikor már semmi okos feleletet nem tudtak a' Török Biztosoknak adni, azzal állottak elő, hogy régen elmúlt az az idő, mellyben azon Tzikkelyt teljesíteni kellett volna 's ennél fogva — ideje elmulván szót sem lehet többé azon Várák vissza adása eránt tenni. Egy ilyen felelet után jussok lett volna a' Török Biztosoknak azt mondani, hogy e' szerént ha a' Hatalmasságok közt szerzett Egyességek valamely pontjának húzamos ideig való nem teljesítése, kivénitheti 's kivesztheti azon pontot: úgy, ezen Maxima szerént, Orosz Országának is fel kell hagyni mind azon tzikkelyek sürgetésével, mellyeknek bém

öltésével a' Portát vádolja. De a' (Török Biztosok nem voltak meghatalmazva egy ilyen mind a' Tractatusokat mind a' Nemzetek jussát megsértő hangon való beszédre; 's mivel ők azért küldettek, hogy a' béke és egyetértés Orosz Országgal lábra álljon: ezen pontban engedtek. Mikor hát az Orosz Udvar Nyilatkoztatásában azt mondja; hogy maga a' Porta megesmerte az Asiai Várakhoz való Jussainak ürességét, 's azért állott el kívánságától: egyfelől az Igazság ellen vét Orosz Ország, más felől a' Betsület útjáról távozik el.

A' Tractatusokban nyilván ki van kötve, hogy az Orosz Tariffát minden 12-ik esztendőben meg kell újíítani. Más, a' Portával barátságban élő Hatalmasságok meg is újították a' Tractatusok értelméhez képest Tariffáikat, de 27 esztendeje mióta Orosz Ország ezt nem tselekszi. Miker a' kiszabott idő eltelt, megszollíttatott ez eránt a' Konstantinápolyban lévő Orosz Követség; de mindég hijjában. Mert Orosz Ország soha sem akarta a' Fényes Porta igazságos kívánságait meg adni és világos jussait elesmerni. Magok azon alkudozások és lépések, mellyek ezen két tárgyban, tudniillik az Asiai Várak visszaadására és a' Tariffára nézve elő fordultak, eléggé kimutatják, miképpen fog valamihez Orosz Ország, miképpen gondolkozik a' Tractatusok szentsége felől, 's millyen lábon áll nála az igazság, mellyet a' Világ előtt vall. Annak okáért a' Portának azzal való vádolása, hogy Tractatusait meg rontja, 's nem teljesíti, sokkal igazsagtalanabb, mint sem azt halgatással elmellőzhetnők.

A' mi a' közönséges Megkegyelmezés ígéretét illeti, mellyet a' Porta a' Szerviai Nemzetnek adott, minekutánna azok az utóbbi háborúban együtt fogták a' dolgot az Oroszokkal: erre nézve a'

Porta nem tsak jó lelki esmérettel betöltötte ígéretét, hanem mindenkor hajlandó lévén jobbágyaival kegyelmét és lágy-ságát éreztetni, más egyéb kedvezéseket is mutatott a' Szerviaiakhoz, olly tzelből, hogy az által javokat és nyúgodalmokat elősegitse. Későbbben mikor a' Szerviaiak annyira vetemedtek, hogy jobbágyi kötelességek hátrátételével pártos lázzasztásokat kezdtek támasztani: ekkor a' Fényes Portának kétségbe hozhatatlan jussa volt adó fizető jobbágyjaira nézve azokat a' lágyabb vagy keményebb eszközöket venni elő, mellyeket jóknak ítélt; és mivel a' bűnösök megbüntetésében tsak a' Nemzet java volt a' tzel, látnivaló, hogy abban semmi sem volt, a' mit Orosz Ország, megsértésnek vagy a' Bukaresti Tractatus megrontásának nézhetett volna. De mind e' mellett is ezen Szerviai esetekből, mint más hasonló 's a' kötött Tractatusokra tellyességgel nem tartozó tárgyakból is Orosz Ország alkalmatos-ságot vett a' Fényes Portával való perlekedésre; sőt a' legtsekélyebb dolgokat 's mellelleges történeteket is használta a' legkedvetlenebb patvarkodások kezdésére. De azért mindég úgy bánt a' Fényes Porta Orosz Országgal, mint barátjával, 's minden kigondolható fáradságot elkövetett, hogy nemtsak a' Szerződéseket jó lélekkel megtsartsa, hanem semmit a' mellett el ne mulasson, a' mi a' szép egyetértés fenntartására valamit tehet.

A' Görög Országi Támadás kiütése előtt elkezdte sürgetni az Orosz Követ Báró Str o g o n o f f, az alatt a' szín alatt, hogy a' Porta a' Bukaresti Tractatusnak némelly tzikkelyeit nem töltötte bé, hogy ezen Tractatus következésében Conferentziák tartassanak. A' Porta, a' ki ezen Tractatus tzikkelyeit a' kiszabott időre, mihelyt lehetséges lett, egészen betöltötte, és a' többinek is végrehajtásával foglalatoskodott, ezen Követnek több íz-

ben világos feleletet és nyomos okokat adott, ezzel a' megjegyzéssel, hogy inkább Orosz Országnak van még bétölteni való egynehány tikkelye, mellyeknek telyesítését azon Udvar, fogadása ellen, elhalogatta vagy elmulatta, 's néki kell e' szerént kötelességét telyesíteni a' mint a' Tractatus és a' tiszta nyílt barátság kívánja; 's ennél fogva a' Porta telyességgel nem látja által miért kellené újabb alkudozásokba ereszkedni. De mivel ez a' Minister csak meg maradt kívánságában, Udvarának világos parantsolatját hozván elő: reá állott végre a' Fényes Porta, hogy Conferentziák tartassanak. Itt a' vólt előre megállítva, hogy a' meglévő Szerződéseken túl nem mennek és a' Tractatusok világos szavai meg nem változnak. Ezen Conferentziák folyta alatt Báró Strognoff szüntelenholmi oda nem tartozó Vítatásokat és fundamentom nélkül való kérdéseket igyekezett szóba hozni. Azomban míg e' szerént a' Bukaresti Tractatus tikkelyeinek sorjában egyiknek a' másik után való magyarázása tartana, kiütött a' Görög Insurrectio 's természet szerént az alkudozások félbe szakadtak, a' terhes környülállások miatt, a' mint azt minden tudja. Ezen Támadás eredete világszerete tudva van. Minden tudja, hogy a' szökevény Ipsilantimekutánna — egyenesen Orosz Országból — hirtelen Moldvában megjelent, 's maga körül pártos csoportot gyűjtött egybe, a' két Vajdaságot pártütésre felkészítette, és a' régi Görög Ország újra-születésének hiútsal-képével az egész Görög Nemzetet, melly mondhatatlan idők óta a' Fényes Portának adó-fizető jobbágyképpen engedelmeskedett, fellázasztotta, Nyilatkozatásokat adott ki, mellyekben a' Görögöket kötelességeik megtapodására felszólította és vakmerően mindenfelé zürzavart és rendetlenséget szerzett. Minthogy

minden Hatalmasságnak tellyes jussa van Országában a' tsendesség fenn tartására jónak látszó eszközöket elővenni, a' Pártütőket elfogatni 's megbüntetni, és általjában minden olyan Rendeléseket megtenni, mellyek az Országabeli és egyedül csak ő reá tartozó dolgokat illetik; 's minthogy a' támadás mindenfelé elhatalmazott: a' Fényes Porta sietett a' szükséges eszközöket elő venni, hogy a' támadás tüzét eloltsa, az Országot a' Pártosoktól megtisztítsa és az által a' Rendet 's tsendességet minél hamarább helyre állítsa. E' végre szükségesnek látta a' Fényes Porta a' pártosok ellen katonaságot küldeni ki 's más egyéb mulhatatlan Rendeléseket tenni, mellyek nem hogy sértésére lettek volna a' Vajdaságok Privilegiumainak, de sőt inkább azoknak erősségére szolgáltak, a' mennyiben ez által a' közönséges Rend megháborítói eltávoztattak. Ezen rendelések egyáltaljában mulhatatlanul szükségesek voltak; az akkori szorongató idők parantsolták azokat; halasztani nem lehetett; és valóban senki józan észszel nem kárhoztatja, hogy a' Porta ezen lépéseket tette. De az Orosz Követ a' dolognak egészen más fordulást adott, és az akkori terhes környülállásoknak közepete, mellyek az Ottomanni Országló-Széket szorongatták, szüntelen azon vólt, a' mi egy barátságban lévő Hatalmasság Ministeréhez nem igen illett, hogy számtalan ok nélkül való Perlekedést kezdjen el és a' Portával veszekedjék. — Minekutánna Ipsilanti, megverettetése után, Orosz Országba vissza vonta magát 's a' hajdani Moldvai Vajda a' hite szegett Suzzo Mihály követőivel együtt hasonlóképpen oda futott, a' Fényes Porta azt kívánta, hogy a' szökevények, a' Tractatusok értelme szerént adattassanak ki vagy büntetessenek meg akárhol vagnak. Az Orosz Udvar erre azt a' kike-

rülő 's a' Nemzetek jussával ellenkező feleletet adta, hogy nagy lelkűsege nem engedi ezen szökevények kiadását. Holott olyan Hatalmasságok között, a' kik Tractatusok által meg vagynak köttetve, a' nagylelkűség a' Tractatusok megtartásában áll. Így tapodta meg lábaival Orosz Ország a' Tractatusokat és a' meglévő jussokat, a' pártosokat oltalmába vévén.
(Folytatása következik.)

Görög Ország.

Egina Máj. 17-kén. „Az Elölülő Május 4-kén egy Proclamatiot adott ki Nauplionban, mellynek foglalatja ide megy ki: „Ö (az Elölülő) Hydrába megy által a' hol a' Pestis magát kiütötte; Nauplion, Poros, és Egina teszik az Országló Szék közép pontjait, azért is ezen három várost kell leginkább a' Pestistől minden módon megóvni igyekezni; az Egészségre ügyelő Biztoságnak kemény parantsolatokat ad; a' veszedelem nagy, de a' mi hitünk még nagyobb 's a' t.“ — Az Elölülő egy Orosz Fregáton indult el a' pestises szigetekbe. Máj. 7-kén az Orosz Admiralisal Gróf Heydennel Hydránál öszve jött. Május 13-kán vissza tért az Elölülő Eginába. — A' Pestis meg szűnt a' Május 15-kén és 16-kán az Elölülő Ö Excjához érkezett tudósítások szerint.“

Jóniai Szigetek.

Corfu. Jun. 14-kén. „Tegnap délután érkezett ide egy Linea-Hajón Frantzia Admiralis Rigny Ur, a' kinek a' Lord Commissarius és Generális Gróf Guilleminot a' Frantzia Követ legottan látogatására a' hajóra mentek. — Itt akarja Rigny Ur megvárni Codrington Urat. Stratford-Canning Urat is ide várják, a' ki — úgy van a'

hír, — Londonból Jun. 23-kán elfogindulni (De Jun. 25-kán még Londonban volt Stratford-Canning Ur)

A' Görögöknek Anatomico vára mellett lévő táborából tudósításokat vetünk. A' várat a' Görögök mind ezideig nem tudták meg venni. Azomban Hajós Kapitány Hastings halálával (a' kit a' várból meg löttek) sokat vesztek.

Orosz Ország.

Sz. Pétervára Jun. 17-kén. A' Tauriai Palota kápolnájában az Orosz Seregnek a' Dunán lett, szerentsés által menetelért Te Deum tartatott ma reggel, mellyen az öreg Tsászárné, a' Korona-Hertzeg, a' Sachsen-Weimári Hertzegné, a' Ministerek, Udvari Tanácsosok, Generálisok az egész Udvar és a' Külső Országi Követek jelen voltak.

Burkus Ország.

A' Király Jun. 13-kán egy Kabinéti parantsolatban újra keményen megtilalmazta a' kettős viadalt, és a' Tiszti Karnak a' Katonaságnál meg hagyta, hogy senki kemény büntetés alatt duellumra valakit ki ne merjen hívni.

Frantzia Ország.

A' Fő Rendek Házában Jun. 23-kán a' Választásrol hozott új Törvény 159 voksal 83 ellen elfogadtatott. Azok között, a' kik ezen tárgyban beszédet tartottak és a' törvényt ellenzették, volt a' többek közt Gróf Villele (a' volt Minister) és Gróf Peyronnet.

Portugallia.

Lisbona Jun. 12-kén. Sokan a' Fő Város lakosi közzül hajóra ülven Angliába mennek által attól félvén, hogy a' Polgári háború sokáig fog tartani, 's nem tudni mi lesz a' kimentele. Oporto Városát zárva tartja egy Hadi-Hajó. De azért az Anglus Hajók ki 's bé járnak.

Hanem a' Portugallus hajók ezt nem merik tenni. A Lemtejóban és Algarbiában D. Miguel Királynak elesmerték. De Beja Városa D. Pedro mellett áll. A' Lisbonai hivatalos újság, ezzel biztatja a' Dom Miguel részén lévőket: Az Oportoi Pártosok minden oldalról hátra nyomattatnak és minekutánna látják, hogy több Regementet el nem tsábithatnak Oportóba vonúlnak vissza. Nem sokára szomorúan fog az egész Politikai Játék azokra nézve végződni, kik azt kezdték.

Oporto Május 30-kán. A' Junta egy Ujságlevelet adott ki ez alatt a' cím alatt: Hivatalos Újság. Ebben hirdettetnek ki mind azok a' Rendelések, mellyeket D. Pedro nevében a' Junta tészen. Így hirdettette ki p. o. Máj. 30-kán, hogy ezentúl a' Közönséges Hivatalos írásokban a' D. Miguel neve ne neveztessek. — Az Oportói Városi Tanács, a' Lisbonai Kamarának (Tanács Gyűlésnek) azon Végzését, mellyben D. Miguel Portugalliai határtalan hatalmú Királynak esmerte el, törvénytelennek ítélte és meg semmisítette. — A' Junta Hadi Ministerré nevezte ki Magalhães Urat.

Nagy Britannia.

Az Alsó Házban Jun. 12-kén újra elő jött a' Katholikusokat illető kérdés. Burdett Ur némelly Irlandiai Közönségek Esedező-leveleit nyujtotta be. „Az Esedezők ugyan — igyszollott — későn járnak. A' másik Ház ítéletet hozott. De az én vélekedésem az volna, hogy ha ezen dolgot még egyszer eleibe vinné a' Ház a' Felső Háznak és kifejtené azon fontos okokat, mellyek annyi milliom ember igazságos jussainak megadását kívánják: nem fog többé a' Ház annak szükséges voltán kételkedni, hogy ezen bajt

haladék nélkül orvosolni kell. (Tetszés). Ugy is most a' Ministeriumban semmi odium theologicum nem uralkodik. Az első Minister, a' mint mondják, józan értelmű ember, a' ki, ha egyszer tisztán felvette maga előtt az utat, arról magát el téríteni nem engedi. Én minden jót reménylek; és nem gondolom, hogy ezt a' dolgot nékem többé előhozni kellene, 's reményem, hogy az Országgló Szék még ez alatt az Ülés alatt vagy legalább a' jövő Parlament előtt segíteni fog a' dolgon.“ — Wynn Úr tsudálkozott, hogy a' Felső Ház a' javallást visszavetette, nem volt meg elégedve a' Hertzeg Wellington beszédével, — mint a' melly minden nyilvános ígéretet ki kerülván tsak holmi bizonytalan reménységgel akarja ketsegtetni a' könnyen hívőket. Baring Úr nem látja mit akar a' Ministerium. Azokata a' kiknek van valamijek, kötelessége az Országgló Széknek oltalmazni azok ellen, a' kiknek semmijek sints. De hogy oltalmazza meg Irlandiában, ha az elkeseredett nép feltámad? Yorke, Lethridge és Spring-Rice Urak sokkal közönségesebbnek mondják vala a' Catholicusok javára való gondolkozást az egész Országban — mint sem soká lehetne halasztani az Emancipatiót. Peel Úr azt mondta, hogy ő a' régi gondolkozásában marad. (t. i. a' Catholicusok ellen) Mellyért is keményen megtámadtattott Lord Ebringtontól, hogy az Országgló Szék nevében ilyen kerekén visszaveti az Emancipatiót. Peel Ur azt felelte, hogy ő nem az Országgló Szék nevében, hanem a' magáéban mondta ki ítéletét. — Lord Althorp jót vár ugyan a' Ministerektől is, de még többet vár a' nép' és Ország' naponként terjedő okosodásától és világosodásától. Brougham Úr tsipkedte a' Ministereket, hogy (tézé- lozván a' Lord Cancellarius beszédére a'

Felső Házban) nem tudják mit kellessék csinálniok, 's ditsérte az olyan Kormányosokat, a' kik a' szélvész idején kezeket öszve-dugván azzal nyugtatják meg magokat, hogy nem tudják miképpen lehetne a' szél és habok ellen meg menteni a' hajót. — A' bényújtott Esedező levelek sajtó alá adódtak 's a' Ház parancsolatjából ki nyomtattatnak.

Jun. 17-kén Ascotban Ló-futtatás volt. Versent futott egy lova a' Királynak is Mária nevű, és több ízben jutalmat nyert. A' harmadszori futtatásban nem vette észre Robinson a' Király lovásza mikor meg indult, hogy a' kötélt, melly a' versent nem futó Lovasok különválasztására ki volt feszítve, nintsen még le eresztve; később pedig, mikor már észre vette, nem tudta a' neki tüzesedett lovat meg tartani, 's a' kötélnék neki menvén azt fa-oszlopostól együtt lerántotta 's a' földre rogyott. De csak hamar újra fel ugrott Mária 's a' lovász nélkül utánna eredvén a' többi lovaknak, azokat mind elhagyta 's első volt a' tzeálnál. A' Király a' ki maga is jelen volt egyszerre oda küldött egynehány Kamarás Urat a' Lovászhoz, hogy néznék meg, nem holt e' meg? De a' lovásznak azon kívül hogy meg ütődött semmi baja sem volt.

A' Tunnel költségeit vivő Társaságnak közelebbi Gyűlésében felolvastott Brunel Urnak egy írása, mellyben a' Föld alatti út még hátra lévő részére meg kívántató Summa vettetik fel. A' Tunnel készen lévő része 100 ölet térszen; még 59 öl híjja van az Északi partig, és 191,000 font sterling kell míg az

egész Tunnel tökéletesen elkészülhet. A' Gyűlés erre meg határozta, hogy ezen summát megadja. A' Tunnel már egészen száraz és a' mi kárt az utóbbi beszakadás okozott helyre van állítva.

Azok a' Portugalliai Kereskedők, a' kik a' D. Miguel tiszteletére, emlék pénzt verettek Jun. 17-kén gyűlést tartván elvégezték, hogy minekutánna D. Miguel a' Constitutionnak ellensége lett, azon emlék-pénzeket újra egybe kell olvasztani és az Oportoi Ispótálynak kell ajándékozni.

E l e g y e s D o l g o k.

Londonba érkezett tudósítások szerint: Codrington Admirális Május 22-dikén Módon erányába volt a' magas tengeren. Admirálsi zászlóját az Ocean nevű línea hajóra függesztette ki. Vele voltak a' Talbot, Philomel és Hind nagy hadi hajók. —

M a g y a r O r s z á g.

Topolyáról Báts Vgyéből írják, hogy ott Jun. 7-dikén hirtelen szélvész támadván, tyúktojásnyi, 's mindenféle szegletű jég-zivatart hozott; melly nem csak a' kerti veteményeket, a' gyümölcs fákat, hanem a' vetéseket, 's kaszállókat is mind semmivé tette; az ablakokat beverte; a' mezőn lévő apró marhát, 's egyéb szárnyas állatokat részint megölte, részint megbénnátotta; a' juhok némelly részének szemét kiverte, másoknak lábát eltörte; sőt még az embereket is megsebesítette. Irtóztató a' kár, mellyet ott a' szegény lakosoknak ezen zivatar okozott, kik utolsó éhségre jutnak, ha a' könyörületes emberi szeretet némelly enyhítő segedelmet nekik nem nyújt.